

Memo Algemeen Bestuur - Verhoging Energietoeslag

Datum 23 augustus 2022
Aan de leden van het Algemeen Bestuur van de GR Sociaal
Van Dagelijks Bestuur GR Sociaal, Portefeuillehouder P.J. Heijkoop
Steller G.J. Laarman, Sociale Dienst Drechtsteden
Onderwerp Verhoging Energietoeslag

Inleiding

Het Rijk heeft, in verband met de gestegen energiekosten, gemeenten de mogelijkheid gegeven om via de categoriale bijzondere bijstand een eenmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met laag inkomen. De gemeentelijke beleidsvrijheid van deze regeling is ingevuld in de Beleidsregels eenmalige energietoeslag Drechtsteden. Deze huidige beleidsregels zijn op 21 maart 2022 door het Dagelijks Bestuur GR Sociaal vastgesteld. In de beleidsregels is onder meer bepaald dat huishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) recht hebben op een eenmalige energietoeslag van € 800, en dat huishoudens met een inkomen tussen 120% en 130% WSM recht hebben op een energietoeslag van € 600. In de beleidsregels is tevens vastgelegd dat de energietoeslag tot en met 31 oktober 2022 kan worden aangevraagd.

De genoemde beleidsregels zijn destijds, wegens de urgentie, versneld vastgesteld door het Dagelijks Bestuur GR Sociaal (DB), in samenspraak met het Algemeen Bestuur GR Sociaal (AB). Er is daarbij gekozen voor een grotere doelgroep (tot 130% WSM) dan waarin de Rijksmiddelen voorzien (tot 120%), waarbij is besproken het eventuele tekort op te vangen met de resterende TONK-middelen.

Op 7 juli heeft het Rijk bekendgemaakt extra budget beschikbaar te stellen zodat gemeenten de energietoeslag kunnen verhogen van € 800 naar € 1.300. Dit stelt het bestuur van de GR Sociaal, net als bij de 1ste tranche, voor een aantal keuzes, namelijk voor wat betreft de doelgroep van de verhoging en de kostenverdeling. Daarnaast is een verlenging van de aanvraagperiode mogelijk gemaakt.

Binnen de GR Sociaal is het Dagelijks Bestuur bevoegd om beleidsregels vast te stellen voor bijzondere bijstand (waaronder de energietoeslag). Uitvoerende taken en bevoegdheden vanuit de bijzondere bijstand, inclusief het vaststellen van beleidsregels zijn immers gedelegeerd naar het Dagelijks Bestuur. Echter, we bespreken graag in het AB van 8 september welke keuzes er gemaakt moeten worden voor de 2de tranche, gelet op de financiële consequenties. Zoals bekend is de nood hoog bij de doelgroep en daarom wordt een voortvarende besluitvorming wenselijk geacht.

Te vormen uitgangspunten

Er wordt een richtinggevende uitspraak gevraagd van het AB voor de 2de tranche: wat ontvangt de doelgroep 120%<130%?

- a. Verhoging met € 500;
- b. Verhoging met € 300;
- c. geen verhoging (blijft € 600).

Vanwege de urgentie is reeds, vooruitlopend op de besluitvorming, uitvoering gegeven aan:

1. Verhoging met € 500 voor doelgroep <120% WSM;
2. Verlenging aanvraagperiode met 2 maanden tot 1 januari 2023.¹

¹ Tegelijkertijd met de verhoging van de energietoeslag heeft het Rijk besloten de periode te verlengen waarin de aanvragen energietoeslag mogen worden afgehandeld. Eerder moesten de aanvragen vóór 1 januari 2022 afgehandeld zijn, maar nu krijgen gemeenten tot 1 juli 2023.

Kostenberekening doelgroep verhoging

Landelijk wordt er via het Gemeentefonds € 550 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de ophoging van de energietoeslag (€ 500 miljoen) en de extra uitvoeringskosten (€ 50 miljoen). Voor de Drechtsteden wordt in totaal € 8.542.425 budget beschikbaar gesteld met de septembercirculaire. Deze middelen zullen worden opgehaald middels de tweede Burap.

Zoals genoemd is in de Drechtsteden gekozen voor een grotere doelgroep (tot 130% WSM) dan in de landelijke richtlijn (die uitgaat van 120%). Zie bijlage 1 voor de stand van zaken van de 1ste tranche van de energietoeslag (zonder de verhoging).

In bijlage 2 zijn de drie scenario's uitgewerkt voor de 2de tranche (de verhoging), gebaseerd op het huidige toekenningspercentage, het aandeel van de doelgroep 120<130% WSM in de toekenningen tot nu toe en de uitvoeringskosten t/m juli 2022. Hierin zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De doelgroep tot 120% WSM ontvangt de verhoging van € 500.
- De aanvraagperiode wordt verlengd tot 1 januari 2023.
- Gebaseerd op het (afnemende) wekelijks aantal aanvragen van de afgelopen maanden hebben we ingeschat hoeveel aanvragen we nog kunnen verwachten tot het einde van het jaar. Deze kosten hebben we meegenomen.
- Gebaseerd op de uitvoeringskosten tot en met juli in relatie tot het aantal verwerkte aanvragen in die periode hebben we ingeschat hoeveel uitvoeringskosten nodig zijn voor de afwikkeling van de totale Energietoeslag. De uitvoeringskosten blijken hoger dan we aan de voorkant hadden ingeschat (circa 5% van de totale kosten), maar zijn lager dan de uitvoeringskosten die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld (circa 7% van de Rijksmiddelen).

Het is duidelijk dat we niet gaan uitkomen met het door het Rijk beschikbaar gestelde budget. Dit vloeit voort uit de extra doelgroep die we in de Drechtsteden bedienen ten opzichte van de landelijke richtlijn van 120% WSM.

Afhankelijk van de keuze voor verhoging van de Energietoeslag voor deze doelgroep kost de doelgroep met een inkomen van 120%<130% WSM tussen de € 865.933 en € 1.464.135. Het verwachte tekort ten opzichte van de Rijksmiddelen zal afhankelijk van deze keuze liggen tussen de € 454.184 en de € 1.052.386.

Uit de verkenning van de eerste burap blijkt dat er een overschot van € 850.000 te verwachten is op de begroting minimabeleid. Het voorstel is om dit bedrag te benutten voor het verwachte tekort op de energietoeslag. Er dient echter wel rekening mee gehouden worden dat de kosten van de energiecrisis voor gemeenten nog verder kunnen oplopen, aangezien door inwoners voor wie de energietoeslag niet toereikend is ook *individuele* bijzondere bijstand kan worden aangevraagd voor hun verhoogde energiekosten.

Verdeelsleutel

De kosten worden verdeeld zoals het Algemeen Bestuur besluit bij de vaststelling van de eerste burap. Dat besluit wordt genomen bij de AB-vergadering van 13 oktober 2022.

De Drechttraad heeft op [5 oktober 2021 besloten](#) dat de ingroeiperiode die geldt voor de omzetting van de kostenverdeelsleutels begint vanaf 2023. Voor 2022 geldt in principe dus nog solidariteit op het minimabeleid en wordt er nog niet afgerekend op basis van nut.

Ambtelijke reactie

Tijdens het regionaal opgave overleg van 23 augustus is ambtelijk gereageerd dat de verhoging voor de doelgroep 120<130% voorgelegd moet worden aan de raden en dat de raden niet zoals bij de 1ste tranche gepasseerd kunnen worden. Dit zou echter wel betekenen dat de besluitvorming pas in november/december kan plaatsvinden en inwoners met een inkomen van 120<130% pas aan het einde van het jaar weten of ze de verhoging krijgen uitbetaald.

Vervolg en bestuurlijke route

In de AB-vergadering van 8 september 2022 willen we genoemde beleidskeuzes met u bespreken. Mocht

hierover tijdens deze vergadering overeenstemming worden bereikt, dan kunnen in de DB-vergadering van 19 september 2022 de beleidsregels conform de keuze van het AB vastgesteld worden. *Deze komen dan terug in de AB-vergadering van 13 oktober, samen met een Raadsinformatiebrief om de gemeenteraden over deze aanpak te informeren. Nadat de raden zijn geïnformeerd starten we, indien daarvoor is gekozen, met de uitvoering van de verhoging van de Energietoeslag voor de doelgroep 120<130%.*

Bijlagen:

1. Stand van zaken 1ste tranche energietoeslag (zonder verhoging)
2. Uitgewerkte scenario's 2de tranche (verhoging energietoeslag)